

Eind november. Zomaar een maand met telkens dezelfde 'deskundigen' in de Nederlandse media.

Vanaf 2014 is de relatie tussen Nederland en Rusland in een vrije val geraakt. Het Oekraïne conflict, waarvan Nederland ook deel uitmaakt, is het nieuwste dieptepunt. De NAVO-uitbreidingen en een wel of niet NAVO lidmaatschap voor Oekraïne, staan als nieuwsthema's vrijwel nooit centraal in de Nederlandse berichtgeving. Of het wordt ontkend zoals Laura Starink op 30 november in het NRC schrijft: *"het was niet de dreiging van NAVO-lidmaatschap die Poetin ertoe deed besluiten het land binnen te vallen. Die dreiging was er niet"*.

Eenzijdige berichtgeving is niet iets wat van de ene op de andere dag ontstaat maar is het gevolg van een accumulatie van jarenlang dezelfde, incomplete en onevenwichtige verslaggeving. Of op 29 november ratelt Helga Salomon bij Een Vandaag maar door over de Russische economie die gaat in storten. Wat zou ik graag een tegengeluid hebben willen laten horen....

Ook Hubert Smeets heeft al jarenlang het alleenrecht om zijn mening als 'de waarheid' te verkondigen, zo ook Olaf Koens, Derk Sauer of Jelle Brandt Corstius en nog een handjevol 'deskundigen'. Michiel Krielaars lijkt ieder boek te mogen recenseren dat als hoofdthema Stalin of de Goelag neemt. Of Ruslandhoogleraren die aan de universiteiten maar blijven volhouden dat Oekraïne kan winnen (Dagblad van het Noorden op 3 november), terwijl dit vanaf het begin al duidelijk was dat dit niet het geval is. Het zijn telkens weer dezelfde gezichten die hun eigen mening op ons projecteren. En als onze media dan, internationaal denkt te scoren, dan laten we 'deskundigen' in Buitenhof aan het woord zoals de Amerikaanse neoconservatief Anne Applebaum op 3 november waar haar gebruikelijke relaas over Poetins expansionisme maar weer eens werd benadrukt. Vervolgens gaan onze militair deskundigen de oude angst aanjagen dat de Russen kunnen komen.

Dezelfde gezichten zijn bijna komisch. Of een theatershow. Rob de Wijk en Arend Jan-Boekestijn toeren dan in november door Nederland. De Wijk spreekt over namen van Russische ministers waar niets van klopt, of Boekesteijn beweert dat Kiev, op historische gronden, Rusland behoort te regeren. Maar wie kan hen controleren of corrigeren? Lange tijd heb ik geen namen willen noemen maar tot mijn afschuw zie ik dat dit kleine groepje 'deskundigen' vooral verantwoordelijk is voor de diepe haat die ze hebben gecreëerd tussen Nederlanders en Russen in algemene zin (dus ook al voor de oorlog).

Wat de individuele intenties van de bovengenoemde deskundigen zijn om hieraan mee te doen weet ik niet. Ik wil geloven dat hun bijdragen aan de opinievorming in Nederland over Rusland is, zoals deze is, omdat ze hierin geloven. Maar als we dit als uitgangspunt nemen, waarom hoor ik dan van hen zo weinig tot geen tegenspraak over dit 'boeman Rusland' beeld? Waar zijn de gesprekken over diplomatie, een staakt-het-vuren, en vredesbesprekingen voor Oekraïne? Waarom hoor ik weinig tot niets over de Wolfowitz doctrine? Waar zijn de analyses over wat essentieel is voor de Russische nationale veiligheid en waar en hoe de Europese nationale belangen verenigbaar zijn met de Russische? Waar is de zelfreflectie over de geschiedenis van alle gebroken beloftes? Vanaf de afspraken die met Rusland waren gemaakt over NAVO expansie na het einde van

de Koude Oorlog? De staatsgreep in Kiev in 2014? De CIA basissen in Oekraïne en hoe zich dit verhoudt tot Oekraïense soevereiniteit, vrijheid en democratie? Het mislukken van de MINSK akkoorden? De destructie van de Nordstream pijpleidingen? Tot en met analyses over wie hiervoor, Europa, Amerika of Rusland (?), de grootste verantwoordelijkheid draagt betreffende al de zojuist genoemde gebeurtenissen? Waarom krijgen we van hen, na al die jaren, zelden tot nooit Russische zienswijzen gepresenteerd, geschoond van allerlei ideologische veronderstellingen, aannames en 'framing' van onze kant? Lever eens een serieuze inspanning in het vraagstuk WAAROM de Russische elite en/of de bevolking denkt zoals ze denkt? Test de antwoorden van deze mensen eens ten aanzien van de ideeën die jezelf altijd voor 'waar' hebt aangenomen, zonder dat gelijk (moreel) te veroordelen.

Echt luisteren doen we met onze oren en geest open en onze mond dicht. Geen verwijtende en de oh zo geestverlagende en vermoeiende 'kruisverhoren' met het vingerwijzen en het beschuldigen maar een open houding met het oog op waarheidsvinding. Kortom een echte dialoog, in plaats van een afgedwongen monoloog. Want de 'dialogen' onder onze deskundigen zijn voor mij nauwelijks te onderscheiden van de monoloog die we vanuit Nederland met Rusland hebben. Iedereen praat elkaar maar na, en ja ook de zojuist genoemde deskundigen zijn hier niet immuun voor. Het resultaat is dat gewone burgers in Nederland geen 'educatie' maar 'indoctrinatie' krijgen ten aanzien van vrijwel alles wat met Rusland te maken heeft.

Door te conformeren aan de 'voorgeschreven werkelijkheid' van de media over Rusland leven we in een (gevaarlijke) illusie. Dit is namelijk niet zonder gevolgen. In Nederland heeft onze media Rusland en haar bevolking uitgemaakt voor zo'n beetje alles wat lelijk is onder de zon. Door deze houding maken we zoveel kapot en zetten zoveel kwaad bloed wat geheel het gevolg is van ons eigen handelen. Niet alleen is dit **modder gooien en** onbeschaafd gedrag, nee we beschadigen hiermee Russische levens in Nederland en in Rusland door hen allerlei kwade intenties toe te dichten die ze helemaal niet hebben. Zo heb ik van verschillende Russen in Nederland persoonlijk gehoord dat ze op verjaardagsfeestjes, met kennissen/vrienden of zelfs met hun (Nederlandse) geliefde geen rationeel gesprek kunnen voeren over het Oekraïne conflict omdat hun land (Rusland) 'toch al niet deugt'. En waarom 'deugt' Rusland niet? Omdat de media dat zegt. Zie hier het resultaat van de macht van de media, en dit zijn nog geen eens de ergste voorbeelden.

Daarnaast zijn we tevens eigenhandig de reputatie en goede naam van ons mooie Nederland in Rusland aan het slopen. En het ergste van dit alles is, dat we het zelf nog geen eens doorhebben. Aangezien zoveel van onze deskundigen maar in dezelfde Nederlandse zelfbevestigende mediaframes over Rusland blijven praten en blijven schrijven...